

(อ่านต่อหน้า 12)

อนุสรณ์การ

วันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2493 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับการทรงพระมูรธาภิเษก จากสหัฐารา ทรวงเครื่องต้น แล้วเสด็จออกประทับเหนือพระที่นั่งอัฐทิศอุทุมพรพระราชนาสน์ ภายใต้สทปฏลเศวตฉัตร (ฉัตร 7 ชั้น) เพื่อทรงรับน้ำอภิเษก และคำกราบบังคมทูลถวายชัยมงคล จากรัฐสภา แล้วพระราชครูวามเทพมูณี น้อมเกล้าฯ ถวายนพปฎลมหาเศวตฉัตร (ฉัตร 9 ชั้น)

จากนั้น สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินประทับ ณ พระที่นั่งภัทรบิฐ ภายใต้นพปฎลมหาเศวตฉัตร พระราชครูวามเทพมูณีร่ายเวทย์สรรเสริญ ศิวาลัยไกรลาส แล้วกราบบังคมทูลถวายพระสุพรรณบัฏจารึกพระปรมาภิไธย “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดินทร์นาถบพิตร” เครื่องเบญจราชกกุธภัณฑ์ เครื่องบรมขัตติยราชวราภรณ์ เครื่องราชูปโภค และพระแสงราชศาสตราวุธ

จากนั้นทรงมีพระปฐมบรมราชโองการพระราชทานอารักขาแก่พลกนิกรชาวไทยทั้งหลายว่า

เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม

จากนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงหลังทักษิณาทน ตั้งพระราชสัตยาธิษฐานจะทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจปกครองราชอาณาจักรไทยโดยทศพิธราชธรรมจริยา ดังพระปฐมบรมราชโองการนั้น

60 ปี 720 เดือน นับได้มากกว่า 21,900 วัน นับจากวันนั้น ไม่มีแม้แต่วันเดียว ที่จะมีทรงรักษาพระราชดำรัสอันประดุจคำมั่นสัญญาที่พระราชทานแก่พลกนิกรของพระองค์ในวันนั้น

ประมวลภาพ

60 ปี **บรมราชาภิเษก** **แห่งพระมหากษัตริย์**

บรรยากาตงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสสมหามงคลบรมราชาภิเษกปีที่ 60 ระหว่างวันที่ 5-9 พฤษภาคม 2553 ภายใต้แนวคิด “ความสุขของพ่อ ความสุขของลูก” ประกอบด้วยกิจกรรมเด่น 9 กิจกรรม นิทรรศการตามรอยพระราชกรณียกิจ 76 จังหวัด ขบวนเทิดพระเกียรติที่ยิ่งใหญ่ และการแสดงบนเวทีใหญ่

ภูมิภาค

อ่างเก็บน้ำเขาหัวแดง

เพื่อชีวิตที่ดีขึ้นของชาวปากท่อ

เมื่อครั้งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรและทอดพระเนตรพื้นที่บริเวณโครงการอุทยานเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน ต.ยางหัก อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี วันที่ 10 เมษายน 2534 ได้พระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาวางแผนโครงการและก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อช่วยเหลือการเพาะปลูกและการอุปโภค-บริโภค ตามที่ราษฎรกราบบังคมทูลพระกรุณา

อ่างเก็บน้ำเขาหัวแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเกิดขึ้นด้วยพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อพลกนิกรผู้ประสบความเดือดร้อน เพื่อให้ได้รับโอกาสมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงกำเนิดขึ้นที่หมู่ 3 ต.ยางหัก อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี แล้วเสร็จในปี 2540 เก็บกักน้ำได้ 612,000 ลบ.ม. ส่งน้ำสู่หมู่บ้านและช่วยเหลือพื้นที่ชลประทานในฤดูฝน 1,000 ไร่ และในฤดูแล้ง 500 ไร่

เจ้าของ กรมชลประทาน ถนนสาบเสน แขวงนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

ที่ปรึกษา นายชลิต ดำรงศักดิ์ อธิบดีกรมชลประทาน นายมงคล วิเชียรชิต รองอธิบดีฝ่ายบริหาร นายบุญสนอง สุชาติพงศ์ โฆษกกรมชลประทาน **บรรณาธิการอำนวยการ** นายสุธี ศรีเยี่ยมสะอาด เลขานุการกรม **บรรณาธิการบริหาร** นางณภัทร เวียงคำมา **หัวหน้ากองบรรณาธิการ** นางสาวนิรมล ช่อหมื่น ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ โทร. 0-2243-6974 โทรสาร 0-2243-6926

สถานีทดลองการบริหารจัดการน้ำสมัยใหม่

ชลประทานวันนี้

สถานีทดลองการบริหารจัดการน้ำสมัยใหม่ คือ แหล่งเรียนรู้ระบบงานชลประทานสมัยใหม่ ที่พร้อมด้วยเทคโนโลยีในการบริหารจัดการงานชลประทานอันทันสมัยมากมาย บนพื้นที่กว่า 10 ไร่ ด้านหลังสถาบันพัฒนาการชลประทาน

ระบบงานชลประทานสมัยใหม่ ซึ่งทำงานโดยระบบอัตโนมัติ อันเป็นเทคโนโลยีแห่งอนาคตที่จัดแสดงภายในสถานีทดลองการบริหารจัดการน้ำสมัยใหม่ อาทิ สถานีตรวจวัดข้อมูลภูมิอากาศเพื่อการเกษตร สำหรับใช้ฝึกอบรมและคำนวณความต้องการน้ำชลประทาน การวางโครงการ การออกแบบ การบริหารจัดการน้ำ การพยากรณ์และเตือนภัย มีแปลงทดลองการให้น้ำแบบต่างๆ อาทิ แบบร่องคู (Furrow) แบบท่วมเป็นผืน (Border) แบบท่วมขัง (Basdin) แปลงทดลองการให้น้ำแบบประหยัด เช่น ระบบน้ำหยด ระบบฉีดฝอย เป็นต้น เพื่อศึกษาเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำให้เหมาะกับพืชที่มีมูลค่าตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์สูง เช่น ข้าว ถั่วเหลือง หน่อไม้ฝรั่ง และสวนสมุนไพร เป็นต้น

ที่สำคัญ คือ ระบบชลประทานแบบอัตโนมัติ ซึ่งในแปลงทดลองจะประกอบด้วยระบบชลประทานพื้นฐาน เช่น อ่างเก็บน้ำ คลองสายใหญ่ คลองซอย คูส่งน้ำ และอาคารควบคุมต่างๆ อาทิ ประตูระบายน้ำ ท่อลอด อาคารอัดน้ำ เป็นต้น และติดตั้งบ้านอัตโนมัติ ทำหน้าที่ควบคุมปริมาณน้ำที่จะส่ง โดยระบบ SCADA ให้ผู้เข้าชมเห็นภาพการทำงานของระบบชลประทานทั้งแบบพื้นฐานและแบบใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และสามารถทดลองฝึกส่งน้ำ ฝึกปฏิบัติวัดปริมาณน้ำในคลองส่งน้ำ วัดอัตราการสูญเสียในระบบส่งน้ำ การคำนวณปริมาณน้ำไหลผ่านอาคารประเภทต่างๆ

นับเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้งานชลประทานที่น่าสนใจและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่กรมชลประทานต่อไป

กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน อ่างเก็บน้ำห้วยสะแบก จ.ยโสธร

เวทีชาวบ้าน

จิตสำนึกทั้งดงาม สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เริ่มต้นจากการสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของทรัพยากรน้ำในพื้นที่ นำมาซึ่งความสำเร็จของกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยสะแบก ต.บึงคำ อ.เลิงนกทา จ.ยโสธร จนได้รับเลือกเป็น สถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทานดีเด่นประจำปี 2552 และเข้ารับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในงานวันพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประจำปีนี้

กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยสะแบก ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2540 ปัจจุบันมีสมาชิกกว่า 700 ราย ด้วยความทุ่มเทอุตสาหะของเจ้าหน้าที่ชลประทานและกลุ่มผู้ใช้น้ำ ทั้งการประชุม ศึกษาดูงาน ต่างพื้นที่ ทำงานประสานหน่วยงานอื่นๆ ทำให้กลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยสะแบกค่อยๆ เข้มแข็งขึ้น

หลักการทำงานของกลุ่มฯ คือ เมื่อได้รับน้ำจากอ่างผ่านคลองสายหลัก กลุ่มผู้ใช้น้ำฯ จะดูแลการกระจายน้ำไปสู่คลองสายรอง และคูน้ำ เพื่อให้ทุกแปลงเพาะปลูกในพื้นที่ร่วมหมื่นไร่ได้รับน้ำอย่างทั่วถึง เป็นธรรม ก่อให้เกิดความศรัทธาและการอยากมีส่วนร่วมในหมู่สมาชิก

ความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำห้วยสะแบก นำไปสู่การขยายตัวและพัฒนาการเกษตร นอกจากผลผลิตข้าวเฉลี่ยเพิ่มจาก 400 กิโลกรัม/ไร่ เป็นมากกว่า 500 กิโลกรัม/ไร่ แล้ว ยังนำไปสู่การลดการใช้สารเคมีมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และน้ำหมักชีวภาพ การดูงานต่างพื้นที่ยังจุดประกายให้กลุ่มผู้ใช้น้ำห้วยสะแบกจับมือกับบริษัทเอกชนปลูกพืชฤดูแล้งในรูปการเกษตรแบบมีพันธะสัญญาทั้งข้าวโพด พริก มะเขือเทศ โดยประกันราคารับซื้อล่วงหน้า ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ดีและมั่นคงขึ้น นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงปลา และพัฒนาไปเป็นการเกษตรแบบผสมผสาน มีทั้งไร่นา บ่อปลา และฟาร์มเลี้ยงไก่ ในพื้นที่เดียวกัน จึงทำให้ชาวชุมชนที่นี่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ด้วยฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง

ความภูมิใจในวันนี้ ของฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา

รางวัลพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษา คือ ความภาคภูมิใจของชาวชลประทานสำหรับการมุ่งมั่นตั้งใจบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอทั่วถึงในทุกพื้นที่ และดูแลรักษาแหล่งน้ำให้สร้างประโยชน์สุขแก่ประชาชนตราบนานเท่านาน

สำหรับปีนี้ ผู้ที่ได้รับรางวัลระดับโครงการชลประทาน อันดับที่ 1 คือ ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการชลประทานจังหวัดกำแพงเพชร สำนักชลประทานที่ 4 และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการชลประทานจังหวัดระยอง สำนักชลประทานที่ 9 ซึ่งได้ 406 คะแนน เท่ากัน รองลงมาคือ ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการชลประทานจังหวัดนครราชสีมา สำนักชลประทานที่ 8 ได้ 382 คะแนน และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1 โครงการชลประทานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักชลประทานที่ 14 ได้ 344 คะแนน

ระดับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา อันดับที่ 1 คือ ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 5 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำอูน สำนัก

ชลประทานที่ 5 ได้ 398 คะแนน รองลงมาคือ ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนนเรศวร สำนักชลประทานที่ 3 และฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ สำนักชลประทานที่ 10 ซึ่งได้ 389 คะแนน เท่ากัน อันดับสุดท้ายคือ ฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 1 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด-กระแสนันธุ์ สำนักชลประทานที่ 16 ได้ 374 คะแนน

นายอนันต์ ไชยพิพัฒน์ อดีตหัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 2 โครงการชลประทานจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวอย่างภาคภูมิใจว่า ความทุ่มเทและจิตใจในการทำหน้าที่เพื่อให้พี่น้องเกษตรกรมีน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอ คือ ปัจจัยสำคัญของความสำเร็จ ร่วมกับการที่เกษตรกรเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น ประสิทธิภาพการส่งน้ำเพิ่มขึ้นจากเดิม 10 กม. เป็น 70 กม. เพราะ **“เกษตรกรและเจ้าหน้าที่กรมชลประทานทำงานเสมือนหุ้นส่วนชีวิตของกันและกัน”**

กำหนดการ

วันคล้ายวันสถาปนากรมชลประทาน 108 ปี ชลประทาน งานเพื่อแผ่นดินไทย

วันที่ 12-16 มิ.ย. 2553 ณ กรมชลประทาน ถนนสามเสน

วันที่ 12 มิ.ย. 2553

เวลา 10.00 น. กิจกรรมประกวดวาดภาพ “งานชลประทานในใจของฉัน”

วันที่ 13 มิ.ย. 2553

เวลา 06.29-07.30 น. ทำบุญตักบาตรเสริมบุญบารมีกับพระสงฆ์ 9 วัด จำนวน 108 รูป

เวลา 07.30-08.30 น. พิธีสงฆ์

เวลา 09.00 น. พิธีเปิดนิทรรศการ 108 ปี กรมชลประทาน งานเพื่อแผ่นดินไทย

เวลา 10.00 น. พิธีมอบโล่รางวัลเกียรติคุณ KM Award

เวลา 13.00 น. พิธีตัดสินและมอบรางวัลการประกวดวาดภาพ “งานชลประทานในใจของฉัน”

วันที่ 14-16 มิ.ย. 2553

เวลา 09.30-16.30 น. นิทรรศการ 108 ปี กรมชลประทาน กิจกรรม Open House และ Walk Rally

เวลา 13.00 น. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ KM

วันที่ 16 มิ.ย. 2553

เวลา 09.00 น. พิธีเปิดศูนย์เรียนรู้การชลประทาน ณ กรมชลประทาน ถ.ติวานนท์

อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง เป็นหน่วยงานสำคัญของกรมชลประทานในการบริหารจัดการที่ดินในเขตพื้นที่ชลประทาน ซึ่งในวันนี้ ยังนำเสนอด้วยเทคนิคการจัดการความรู้ 5 ด้านในหน่วยงานเดียว ทั้งงานบริหาร ช่าง กฎหมาย กองทุน และแผนงาน ทำให้ได้รับรางวัลหน่วยงานจัดการความรู้ดีเด่น หรือ KM Award 2009

เรียนรู้สู่งาน

หลากหลายการจัดการความรู้ ที่สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง

นายจรัญ ภูขาว ผู้อำนวยการสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง กล่าวว่า การจัดการความรู้ของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง กำหนดให้หน่วยงานย่อยในจังหวัดต่าง ๆ จัดกิจกรรม KM DAY อย่างน้อยปีละ 5 ครั้ง เมื่อมีการประชุมสำคัญจะบันทึกข้อมูลหรืออัดวิดีโอไว้ ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ทุกคนส่งเทคนิค กลวิธีการจัดการความรู้ที่น่าสนใจมาแลกเปลี่ยนกันในคลังความรู้บนเว็บไซต์ของสำนัก ทำให้ปัจจุบัน มีการจัดการความรู้ที่น่าสนใจมากมายอยู่ในคลัง บางความรู้เกิดจากประสบการณ์ที่ไม่มีในตำรา เช่น การขอออกโฉนดใหม่ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน องค์ความรู้การเพิ่มผลผลิตข้าว การพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน การสร้างนวัตกรรมเพื่อให้งานทั้ง 5 ด้านสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น เช่น โปรแกรมคำนวณราคาวัสดุและราคาอาคารชลประทานงานจัดรูปที่ดิน ระบบ

การจัดเก็บเงินคืนทุนจัดรูปที่ดิน มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ที่เข้าใจง่าย และการถอดความรู้จากบุคลากรแต่ละด้านเป็นฐานความรู้สำหรับบุคลากรรุ่นหลัง ที่เมื่อติดขัดปัญหาใดก็จะสามารถศึกษาจากคลังความรู้หรือขอความรู้จากเจ้าของความรู้ได้โดยตรง

ในอนาคต ยังจะมีการพัฒนาต่อยอดด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ดูงานระหว่างหน่วยงานย่อยของสำนักฯ ที่มีการจัดการความรู้ที่โดดเด่น การประชุมแบบ Conference ระหว่างหน่วยงานในจังหวัดต่าง ๆ การเพิ่มเวทีนำเสนอผลงานการจัดการความรู้ให้มากขึ้น เป็นต้น

หลากหลายวิธีการเช่นนี้เอง ที่ทำให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเป็นต้นแบบสำคัญในการจัดการความรู้ทั้งในวันนี้และในอนาคตข้างหน้า

มุมมอง

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ การสร้างขวัญเพื่อการเพาะปลูก

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นพระราชพิธีศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่เกษตรกรในช่วงต้นฤดูกาลเพาะปลูก ซึ่งมีมาช้านานตั้งแต่สมัยสุโขทัย เรื่อยมาถึงกรุงศรีอยุธยา และรัตนโกสินทร์ มาเว้นว่างไปในช่วงปี 2479-2502 จนถึงรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้ฟื้นฟูพระราชพิธีขึ้นอีกครั้ง ในปี 2503 โดยมีการปรับปรุงพิธีการบางอย่างให้เหมาะสมกับยุคสมัย

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ กำหนดจัดขึ้น ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ในวันที่ดีที่สุดในแต่ละปี ประกอบด้วย

ขึ้น แรม ฤกษ์ยาม ให้ได้วันอันเป็นอุดมฤกษ์ตามตำราโหราศาสตร์ โดยต้องอยู่ในเดือน 6 เป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ พระยาแรกนา จะทำการไถหว่านพันธุ์ข้าวพระราชทานซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปลูกในนาทดลอง สวนจิตรลดา หว่านลงบนนาจำลองเสมือนการประกาศว่าฤดูกาลทำนาได้เริ่มขึ้นแล้ว

ทั้งยังมีพิธีสำคัญ คือ การเสี่ยงทายความอุดมสมบูรณ์ในการเพาะปลูก และสภาพดินฟ้าอากาศ จากการให้พระยาแรกนาเสี่ยงทายหยิบผ้านุ่ง 3 ผืน 3 ขนาด คือ ขนาด 4 คืบ 5 คืบ และ 6 คืบ พร้อมกับการเสี่ยงทายของกินสำหรับพระโค 7 สิ่ง คือ ข้าว ข้าวโพด ถั่ว งา หน่อไม้ น้ำ และเหล้า จากนั้น พรหมณ์โรหิตจะหาคำทำนาย

เมล็ดพันธุ์ข้าวที่พระราชทานมาอีกส่วนหนึ่ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดบรรจุของแจกจ่ายแก่เกษตรกรและประชาชน เก็บไว้เป็นมิ่งขวัญและสิริมงคลในการประกอบอาชีพต่อไป

3 หน่วยงานจับมือพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำ

ตั้งศูนย์วิจัยทรัพยากรน้ำ

นายวิระ วงศ์แสน รองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา กล่าวว่า กรมชลประทานร่วมกับหน่วยปฏิบัติการวิจัยระบบการจัดการแหล่งน้ำ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดทำโครงการ “ศูนย์วิจัยระบบการวางแผนจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อความมั่นคงระดับจังหวัด” ขึ้น เพื่อหาแนวทางรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ชุมชน โดยมุ่งเน้นให้ประชาชน เกษตรกร หรือกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่เรียนรู้และเข้าใจระบบการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่อย่างสมดุล มั่นคง น่าร่องใน 5 จังหวัด คือ นครปฐม สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช พัทลุง และระยอง ซึ่งมีรูปแบบการใช้น้ำและพื้นที่แตกต่างกัน พร้อมทั้งนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ GIS มาใช้ในการประมวลหาแหล่งน้ำในพื้นที่และวิเคราะห์ปริมาณความต้องการใช้น้ำ เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการน้ำให้สัมพันธ์กับการนำไปใช้ ซึ่งจะต้องเข้าไปให้ความรู้กับชุมชนในเรื่องพื้นที่เก็บกักน้ำ และการหาแหล่งน้ำทดแทนด้วย

พร้อมชี้แจง ร่าง พ.ร.บ. ฉบับใหม่

นายชิต ดำรงค์ดี อธิบดีกรมชลประทาน พร้อมด้วยคณะผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานงบประมาณ เพื่อเตรียมความพร้อมในการชี้แจงร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2554 และแนวทางการเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ในการชี้แจง

นายชิต ดำรงค์ดี อธิบดีกรมชลประทาน กล่าวภายหลังลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในโครงการพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กที่ประตูระบายน้ำและอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทานทั่วประเทศว่า เป็นความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการใช้พลังงานหมุนเวียนในการผลิตไฟฟ้าในอนาคต ช่วยลดผลกระทบจากภาวะโลกร้อน และใช้ประโยชน์จากน้ำอย่างคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การดำเนินงานโครงการแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทำการศึกษาวางแผนหลัก ให้ครอบคลุมศักยภาพและความเป็นไปได้ในการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็ก ทั้งแบบน้ำไหลผ่านสำหรับผลิตไฟฟ้าที่ประตูระบายน้ำ และแบบพลังน้ำสำหรับอ่างเก็บน้ำ ระยะที่ 2 นำผลการศึกษามาออกแบบก่อสร้างให้เห็นผลเป็นรูปธรรม และระยะที่ 3 เป็นการบริหารและใช้ประโยชน์จากโครงการ

อธิบดีกรมชลประทาน กล่าวว่า ประตูระบายน้ำและอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทานทั่วประเทศ ที่มีศักยภาพจะพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กได้มีประมาณ 33,000 แห่ง กำลังการผลิตรวมแล้วประมาณ 200-300 เมกะวัตต์ โดยไม่กระทบต่อปริมาณการใช้น้ำเพื่อการเกษตร อุปโภคบริโภค รักษาระบบนิเวศ และอุตสาหกรรม เนื่องจากเป็นการปล่อยน้ำผ่านเครื่องผลิตไฟฟ้าก่อนนำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ เท่านั้น

นายอดิสร เกียรติโชควิวัฒน์ ผู้ว่าการ กฟผ. กล่าวว่า โครงการนี้ ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนเป็นร้อยละ 20 ภายในปี 2556 สำหรับการลงทุนสร้างโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็ก ปกติจะใช้เงิน 50 ล้านบาทต่อไฟฟ้า 1 เมกะวัตต์ (1,000 กิโลวัตต์) ไฟฟ้าที่ได้จะมีต้นทุนการผลิตเพียงหน่วยละ 2.15 บาทเท่านั้น ถือว่าเป็นต้นทุนที่ต่ำมาก และอนาคตจะใช้เป็นต้นแบบของโครงการสถานีผลิตพลังงานชุมชนของ กฟผ. ต่อไป

ชวนน้องวาด “ชลประทานในใจฉัน”

กรมชลประทานจัดให้มีกิจกรรมการประกวดวาดภาพบนผนัง ในหัวข้อ “งานชลประทานในใจของฉัน” สำหรับเยาวชนชั้นประถมศึกษา ซึ่งถ้วยรางวัลรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้บริหารกรมชลประทาน เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาครบรอบ 108 ปี วันที่ 12-13 มิ.ย. 2553 และ Walk Rally ในวันที่ 14-16 มิ.ย. 2553 ณ กรมชลประทาน ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนในเขตพื้นที่เมืองตระหนักถึงความสำคัญของงานพัฒนาแหล่งน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทย และเรียนรู้งานพัฒนาแหล่งน้ำตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ภาพประกวด จะวาดบนผนังปูนสีขาว สูง 1.20 ม. ยาว 2.00 ม. และการตัดสินพิจารณาจากความสวยงาม การจัดภาพ ความสมจริง เนื้อหาสาระและจินตนาการของภาพ เทคนิคการใช้สี ความสมบูรณ์ของภาพ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ส่วน Walk Rally จะประกอบด้วย 6 สถานีเรียนรู้ อาทิ สถานีธรรมชาติเฉลิมพระเกียรติ “60 ปี บรมราชาภิเษก เอกองค์มหาจอมปราชญ์แห่งสายธารา” และสถานีเรียนรู้กิจกรรมกรมชลประทาน 3 สถานี ได้แก่ “ศูนย์ประมวลสถานการณ์น้ำ” “1460 ชลประทาน บริการประชาชน” และ “ห้องสมุดชลประทาน 2010”

ศึกษาแผนแก้ปัญหาลุ่มน้ำยม

นายชลิต ดำรงค์ศักดิ์ อธิบดีกรมชลประทาน เปิดเผยว่า เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันที่โครงการก่อสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้น จ.แพร่ มีโอกาสเป็นไปได้ยาก กรมชลประทานจึงกำหนดแผน การพัฒนาลุ่มน้ำยมขึ้นใหม่ทดแทนการก่อสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้น ด้วย การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กจำนวนมากในสาขาของแม่น้ำยม แทน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้แบบบูรณาการ ร่วมกับชุมชนในพื้นที่

ลุ่มน้ำยม ครอบคลุมพื้นที่ 23,616 ตร.กม. ปัจจุบัน โครงการ พัฒนาแหล่งน้ำต่าง ๆ สามารถเก็บกักน้ำได้รวมกัน 405.22 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่สามารถควบคุมปริมาณน้ำ ส่วนใหญ่ในลุ่มน้ำได้ กรมชลประทาน จึงมีแผนก่อสร้าง เขื่อนแก่งเสือเต้น ขนาด ความจุ 1,175 ล้าน ลบ.ม. ซึ่ง สามารถควบคุมปริมาณน้ำใน

ลุ่มน้ำยมได้ร้อยละ 25 มาตั้งแต่ปี 2528 และจัดทำรายงาน ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่สามารถ เปิดโครงการได้

เห็นชอบค่าทดแทน “โครงการก๊วคหมา”

นายสุวรรณ กล่าวสุนทร รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทานโครงการก๊วคหมา อ.แจ้ห่ม จ.ลำปาง ครั้งที่ 1/2553 เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2553 ณ ห้องประชุมสำนักชลประทานที่ 2

ศึกษาความเหมาะสมสร้างอ่างห้วยรุ

นายจิรพันธ์ คงศรีเจริญ หัวหน้าฝ่ายวิศวกรรม ประชุมร่วมกันกับสำนักบริหารโครงการและโครงการ ก่อสร้าง 2 สำนักชลประทานที่ 2 เพื่อพิจารณา ข้อมูลเบื้องต้น โครงการศึกษาความเหมาะสม และวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยรุอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ จ.พะเยา

ในการประชุมนายวิทยา รัชยามาตร์ ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้าง 14 (ก๊วคหมา) บรรยายสรุปความก้าวหน้า การก่อสร้างโครงการก๊วคหมา และ แผนงานก่อสร้างระบบชลประทาน และที่ประชุมได้ร่วมพิจารณาให้ความ

เห็นชอบบัญชีค่าทดแทนหรือย้ายในท้องที่ อ.แจ้ห่ม 4 บัญชี รวม 29 ราย จำนวนเงิน 386,336.96 บาท และพิจารณาให้ความเห็นชอบบัญชีค่า ทดแทนค่าขนย้าย (ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์) ในพื้นที่ อ.แจ้ห่ม บริเวณอ่างเก็บ น้ำ 1 บัญชี จำนวนเงิน 8,760 บาท และบริเวณพื้นที่ระบบชลประทาน แจ้ห่ม 5 บัญชี จำนวนเงิน 1,085,840 บาท ในพื้นที่ อ.เกาะคา บริเวณ พื้นที่ระบบชลประทานก๊วคหมา 3 จำนวน 1 บัญชี จำนวนเงิน 364,320 บาท และในพื้นที่ อ.ห้างฉัตร บริเวณพื้นที่ระบบชลประทานก๊วคหมา 3 จำนวน 2 บัญชี จำนวนเงิน 29,520 บาท

สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับสมาชิก กบข.

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ร่วมกับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย จัดสวัสดิการ “โครงการบ้านกรุงไทย-กบข.เพื่อสมาชิก กบข. ครั้งที่ 1” ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ โดยเดือนที่ 1-3 อัตราดอกเบี้ย 0% เดือนที่ 4-12 อัตราดอกเบี้ย MLR -4.20% ต่อปี ปีที่ 2 อัตรา ดอกเบี้ย MLR -2.0% ต่อปี และตั้งแต่ปีที่ 3 เป็นต้นไป อัตราดอกเบี้ย MLR -0.5% ต่อปี ในวงเงินสินเชื่อสูงสุด 100% ของราคา ประเมิน ระยะเวลาผ่อนชำระสูงสุด 30 ปี

ยื่นขอสินเชื่อได้ที่ธนาคารกรุงไทยทุกสาขาทั่วประเทศ ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2553 หรือสอบถามข้อมูลได้ที่ ศูนย์ ลูกค้าสัมพันธ์ ธนาคารกรุงไทย โทร. 1551 และที่ศูนย์บริการข้อมูลสมาชิก กบข. โทร. 1179 กด 6

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สพ.5-8)

ระดมสมองจังหวัดยุทธศาสตร์อีสาน

ไทยเข้มแข็งโคราช เพิ่มพื้นที่ได้ 7,000 ไร่

นายประจักษ์ สุวรรณภักดี ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา พร้อมคณะ ศึกษาดูงานโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านหนองโจด หมู่ 6 ต.ลำมูล อ.โนนสูง และงานก่อสร้างฝายห้วยงานโครงการฝายยางบ้านขามใต้ ต.ดงใหญ่ อ.พิมาย จ.นครราชสีมา ซึ่งเป็น 2 โครงการภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ 2

นายไพศาล พันธุ์ ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนครราชสีมา กล่าวว่า โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านหนองโจด เป็นการขุดลอกคลองธรรมชาติคลองละลม บ้านหนองโจด เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทำการเกษตร และเป็นแหล่งสูบน้ำจากแม่น้ำมูลเข้าสู่ระบบคลองส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกพืช เพิ่มพื้นที่ชลประทาน และเก็บกักน้ำในคลองธรรมชาติคลองละลมเพื่อการอุปโภคบริโภคของเกษตรกรในพื้นที่ ต.ลำมูล โดยมีพื้นที่รับประโยชน์ 2,268 ไร่ ส่วนโครงการฝายยางบ้านขามใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำในลำน้ำมูลเพื่อการเกษตรกรรมและอุปโภคบริโภคของราษฎรในพื้นที่โครงการ รวมทั้งเป็นแหล่งประมงน้ำจืด รวมทั้งสูบน้ำเข้าสู่ระบบกระจายน้ำเพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรในฤดูฝนสำหรับพื้นที่ในเขตชลประทานได้ 6,000 ไร่ และในฤดูแล้ง 1,500 ไร่

ทั้งนี้ โครงการตามแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ 2 ของโครงการชลประทานนครราชสีมาในปี 2553 ประกอบด้วย การก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า 11 แห่ง และขุดลอกแก้มลิง 10 แห่ง

นายสดม อินทะเสน ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 5 กล่าวถึงโครงการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategy Environmental Assessment : SEA) โครงการบริหารจัดการน้ำโขง-เลย-มูล โดยแรงโน้มถ่วง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่า กรมชลประทานจะทำการศึกษาได้แล้วเสร็จในเดือนสิงหาคม 2554

นายสดม กล่าวว่า โครงการนี้ เป็นการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ศึกษาความเหมาะสม ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผลกระทบด้านสุขภาพ ผลกระทบด้านสังคม และการส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยสำนักบริหารโครงการชลประทาน ทั้งนี้ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ระดับแผนหลัก จะมีการประชาสัมพันธ์โครงการและส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยการจัดประชุมระดับภูมิภาค ประกอบด้วยกลุ่มจังหวัด (ยุทธศาสตร์) 5 กลุ่มในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อหาข้อยุติระดับแผนงานหลัก ซึ่งผลที่ได้จากการประชุมจะเป็นแนวทางการตัดสินใจเลือกแผนงานบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง-ชี-มูล ต่อไป เพื่อให้การพัฒนาโครงการมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน และเกิดประโยชน์สูงสุด

ร่วมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

นายพิชัย รัตนานคร ผู้แทนกรมชลประทาน และผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 7 ร่วมงานโครงการ คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ

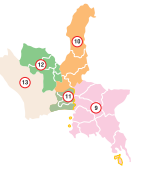
เนื่องในวันคล้ายวันประสูติพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ วันที่ 29 เมษายน 2553 ณ สนามโรงเรียนมัธยมกุดข้าวปุ้น หมู่ 1 ต.ข้าวปุ้น อ.กุดข้าวปุ้น จ.อุบลราชธานี

รอส. ติดตามความก้าวหน้าไทยเข้มแข็ง สพ. 5-6

นายมงคล วิเชียรชิต รองอธิบดีฝ่ายบริหาร ตรวจเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ประจำปี 2553 และแผนงานงบประมาณประจำปี 2553 ของสำนักชลประทานที่ 5 และสำนักชลประทานที่ 6 โดยมีนายสดม อินทะเสน ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 5 และ ม.ล.อนุมาศ ทองแถม ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 6 พร้อมทั้งผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาในพื้นที่ รายงานผลงานความคืบหน้า ณ ห้องประชุมสำนักชลประทานที่ 6

ท่อบบสร้าง 127 โครงการพัฒนาป่าสักฯ

นายณพพร ชัยพิชิต ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 10 กล่าวถึงผลการศึกษาเพื่อพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง เหนือเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ตามพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งและป้องกันอุทกภัยในฤดูฝนว่า กรมชลประทานจะดำเนินการก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำรวมทั้งสิ้น 127 โครงการ ด้วยงบประมาณ 9,475 ล้านบาท ซึ่งเมื่อแล้วเสร็จจะสามารถขยายพื้นที่ชลประทานได้ 340,000 ไร่

ทั้งนี้ จะแบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ระยะคือ ระยะเร่งด่วน ภายในปี 2555 รวม 7 โครงการ เช่น อ่างฯ ห้วยหิน จ.ลพบุรี อ่างฯ ห้วยป่าเลา อ่างฯ ห้วยน้ำก้อ และอ่างฯ ห้วยเต็ง จ.เพชรบูรณ์ ซึ่งเก็บกักน้ำได้รวม 116 ล้าน ลบ.ม. เพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ 94,000 ไร่ ขณะนี้แล้วเสร็จเปิดใช้งานแล้ว 2 โครงการคือ อ่างฯ ห้วยหินและอ่างฯ ห้วยป่าเลา ระยะกลาง มี 12 โครงการ เก็บกักน้ำได้ 25.15 ล้าน ลบ.ม. เพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ 144,000 ไร่ ระยะเวลาก่อสร้างปี 2553-2557 เช่น อ่างฯ ห้วยน้ำขุนใหญ่ ระบบส่งน้ำห้วยขอนแก่น และระยะยาว 8 โครงการ เก็บกักน้ำได้ 52.57 ล้าน ลบ.ม. เพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ 56,000 ไร่ ระยะเวลาก่อสร้างตั้งแต่ปี 2556-2561 เช่น อ่างฯ บ้านเสด็จแห่ง อ่างฯ ห้วยน้ำจาง อ่างเก็บน้ำ จ.เพชรบูรณ์

รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ในช่วงปี 2552-2559 อีก 100 โครงการ ซึ่งจะเพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำได้ 16.3 ล้าน ลบ.ม. และเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์ได้ 24,000 ไร่

ไฟฟ้าท้ายเจ้าพระยาใกล้เสร็จ

นายแพทย์วรรณรัตน์ ชาญนุกูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน นายจำลอง โพธิ์สุข ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท นายสุทัศน์ ปัทมสิริวัฒน์ ผู้อำนวยการไฟฟ้าฝ่ายผลิต นายสาทร เรืองจิระอุไร ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 12 พร้อมด้วยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เยี่ยมชมความก้าวหน้าโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังน้ำท้ายเขื่อนเจ้าพระยา จ.ชัยนาท

นายอานูภาพ วงศ์ละคร ผู้อำนวยการโครงการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังน้ำท้ายเขื่อน เขื่อนเจ้าพระยา รายงานว่า โครงการมีความคืบหน้าแล้ว ร้อยละ 93 อยู่ระหว่างการติดตั้งอุปกรณ์ผลิตไฟฟ้า จะแล้วเสร็จและสามารถส่งไฟฟ้าเข้าระบบของ กฟผ. ได้ในเดือนธันวาคม 2553 นี้

โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังน้ำท้ายเขื่อนเจ้าพระยา เป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมชลประทานกับกระทรวงพลังงาน เพื่อบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เริ่มก่อสร้างเดือนธันวาคม 2550 ด้วยงบประมาณ 910 ล้านบาท กำลังการผลิตไฟฟ้าสูงสุด 12 เมกะวัตต์ หรือ 61.75 ล้านหน่วยต่อปี เป็นหลักประกันความมั่นคงด้านพลังงาน และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ถึง 36,000 ตันต่อปี

นอกจากเขื่อนเจ้าพระยาแล้ว กรมชลประทานยังก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังน้ำท้ายเขื่อนในอีก 5 เขื่อน คือ เขื่อนแม่กลอง เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน เขื่อนขุนด่านปราการชล และเขื่อนนเรศวร ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2554

สขป.11 จัดประชุมสัญจรดูพื้นที่เร่งงานครบวงจร

นายชัยนรินทร์ พันธุ์ภิรมย์พันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 11 เป็นประธานประชุม

สัญจรเพื่อติดตามผลการดำเนินการของโครงการต่าง ๆ ในสังกัดสำนักชลประทานที่ 11 ครั้งที่ 3/2553 ณ ห้องประชุมโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ด-บางยี่หน

สำนักชลประทานที่ 11 กำหนดเป็นนโยบายให้จัดการประชุมสัญจรในพื้นที่ โดยแบ่งเป็นกลุ่มพื้นที่ฝั่งตะวันออกตอนบน ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ฝั่งตะวันตกตอนบน ฝั่งตะวันตกตอนล่าง ก่อนการประชุม เป็นการดูงานภาคสนามและงานก่อสร้างประตูละบายน้ำคลองญี่ปุ่นใต้ ประตูละบายน้ำและสถานีสูบน้ำปลายคลองสาละ ภาคพายหลังดูงานภาคสนามเป็นการประชุมติดตามผลการดำเนินการ ซึ่งมีการเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งรับทราบความก้าวหน้าของงานต่าง ๆ

ดูงานคลองลัดโพธิ์

สำนักราชเลขาธิการ นำโดยนายจรัสธำดา กรรณสูต ที่ปรึกษาฯ เดินทางมาดูงานโครงการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านไฟฟ้าพลังน้ำ ตามโครงการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจแก่ข้าราชการสำนักราชเลขาธิการ โดยผู้อำนวยการโครงการชลประทานสมุทรปราการบรรยายสรุปภาพรวมของโครงการคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ภาคใต้ (สพ.14-17)

ไทยเข้มแข็งสพ.14 รุดหน้า

นายวิลาศ หนูสอน วิศวกรชลประทานชำนาญการ สำนักชลประทานที่ 14 กล่าวถึงความคืบหน้าโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ในความรับผิดชอบของโครงการก่อสร้าง 1 สำนักชลประทานที่ 14 จำนวน 14 โครงการ ว่า ตามแผนงานจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานซึ่งเป็นการก่อสร้างโครงการขนาดกลาง ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยม่งคล จ.ประจวบคีรีขันธ์ งบประมาณ 27,969,600 ล้านบาท จะเริ่มก่อสร้างได้ในเดือนมิถุนายนนี้ ส่วนแผนงานก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำ ซึ่งมีอยู่ 5 โครงการ ประกอบด้วย โครงการระบบส่งน้ำและอ่างเก็บน้ำบ้านชุมชนมะละกอ จ.ประจวบคีรีขันธ์ งบประมาณ 30,000,000 บาท โครงการระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยแม่คะเมย ระยะที่ 2 จ.เพชรบุรี งบฯ 8,287,000 บาท และโครงการระบบส่งน้ำผาน้ำหยด ระยะที่ 2 จ.เพชรบุรี งบประมาณ

9,000,000 บาท ก่อสร้างเสร็จแล้ว โครงการระบบส่งน้ำห้วยปากช่อง ระยะที่ 2 จ.เพชรบุรี งบประมาณ 18,000,000 บาท คืบหน้าร้อยละ 76.86 และโครงการระบบส่งน้ำห้วยต้นคาง จ.เพชรบุรี งบประมาณ 25,000,000 บาท คืบหน้าร้อยละ 88.62

สำหรับแผนงานก่อสร้างแหล่งน้ำระบบส่งน้ำในพื้นที่หมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน ประกอบด้วย โครงการระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำบ้านน้ำโจน จ.ประจวบคีรีขันธ์ งบประมาณ 29,711,600 บาท คืบหน้าร้อยละ 86.99 โครงการระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำท่าเสลา จ.เพชรบุรี งบประมาณ 26,877,000 บาท คืบหน้าร้อยละ 97 ส่วนโครงการระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำพุขาม จ.เพชรบุรี งบประมาณ 3,000,000 บาท และโครงการระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยพุเพิ่ม ระยะที่ 2 จ.เพชรบุรี งบประมาณ 5,000,000 ล้านบาท ก่อสร้างเสร็จแล้ว

สพ.16 สุดเจ๋งตั้งรูดเดียว 3 กลุ่มผู้ใช้น้ำ

โครงการก่อสร้าง 2 และฝ่ายส่งเสริมการใช้น้ำ สำนักชลประทานที่ 16 รายงานว่า ระหว่างวันที่ 11-12 พฤษภาคม 2553 มีการประชุมจัดตั้งคณะกรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำในจังหวัดสงขลาได้ถึง 3 กลุ่ม คือ คณะกรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการระบบส่งน้ำ ฝ่าย

บ้านหัวหลัง หมู่ที่ 5 ต.สะทอน อ.นาทวี ซึ่งนายเลิศ ปานจันทร์ ได้รับคัดเลือกให้เป็นประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ และโครงการระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำบ้านต้นปราง หมู่ที่ 3 ต.ทับช้าง อ.นาทวี ซึ่งนายเยี่ยม ทองไฟ ได้รับคัดเลือกให้เป็นประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2553 และวันที่ 12 พฤษภาคม 2553 มีการจัดตั้งคณะกรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการฝายบ้านบนควน หมู่ที่ 6 บ้านบนควน ต.เขาพระ อ.รัตภูมิ ซึ่งนายสงวน นิลรัตน์ ได้รับคัดเลือกให้เป็นประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ

นอกจากการจัดตั้งคณะกรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำแล้ว ในการประชุม นายคมสันต์ กาญจนสุวรรณ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการใช้น้ำ และนายช่างชลประทานชำนาญการ สำนักชลประทานที่ 16 เช่น นายโสภณ ขวัญทองดี และนายอูรัส สุขะปันทะ ยังเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานอีกด้วย

ตั้ง JMC อ่างฯ ห้วยไทรงาม

โครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์ จัดฝึกอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การจัดตั้งคณะกรรมการจัดการชลประทาน” อ่างเก็บน้ำห้วยไทรงาม ต.หนองพลับ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้เกษตรกรผู้ใช้น้ำและภาคส่วนต่าง ๆ ร่วมกันบริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอย่างยั่งยืน

คณะกรรมการจัดงานวันสถาปนากรมชลประทาน ครบรอบ 108 ปี

ขอเชิญร่วมทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง พระสงฆ์จำนวน 108 รูป จาก 9 วัดในพื้นที่ใกล้เคียง

ในวันอาทิตย์ที่ 13 มิถุนายน 2553 เวลา 06.29 น.

ณ บริเวณลานจอดรถ ด้านหลังอาคารศูนย์วิศวกรรมชลประทาน (ตึก IEC) กรมชลประทาน ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม.

๐๔๔๔ เนื่องในมงคลโรกาวันจักรมงคล 5 พฤษภาคม 2553 หน่วยงานในสังกัด กรมชลประทาน พร้อมใจกันร่วมถวายราชสดุดี เฉลิมพระเกียรติกันถ้วนหน้า เพื่อแสดงออกถึง

ความเทิดทูนและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ **๐๔๔๔** อธิบดีกรมชลประทาน ในฐานะผู้บริหารในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมจุดเทียนชัยถวายพระพร โดยมีนายยุคล ลิ้มแหลมทอง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานนำ ณ เวที การแสดงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ **๐๔๔๔** หน่วยงานในสังกัดกรมชลประทาน ทั่วประเทศ ก็พร้อมใจกันจัดงานเฉลิมพระเกียรติ เช่น สำนักชลประทานที่ 1 สำนัก ชลประทานที่ 2 **๐๔๔๔** เป็นข่าวที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่ง เมื่อผู้บริหารระดับสูงของ กรมชลประทานหลายท่าน ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ในปีนี้ กล่าวคือ ในชั้น มหาวชิรมงกุฏ มี นายประสงค์ เสี่ยงโชคอยู่ นายปัญญา สัจจกมล นายวิเชียร อนุตรโสทธิ นายวีระ วงศ์แสงนาค นายสุเมธ กลมเกลี้ยง และนายอาณัติ พัฒนพิโคร ชั้นประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.) มีนายชัยนรินทร์ พันธุ์ภิญาภรณ์ นาย ประดับ กลัดเข็มเพชร นายพงศกรณ์ สุวรรณพิมล นายพฤษชัย นิธการ นายภูวนตร ทองรุ่งโรจน์ นายเลิศศักดิ์ รุ่งตระกูลไพบูลย์ นายวินัย ศรีวงศ์เสน นายสถาพร ไรจนหัสติน นายสาทร เรืองจิระอุไร นายสุเทพ น้อยไพโรจน์ และนายสุพัตร วัฒนยุ **๐๔๔๔** อีกข่าวที่ต้องขอแสดงความยินดีไว้ ณ ที่นี้ด้วยกับ 2 ตัวแทนกรมชลประทาน คือ นายบุญสนอง สุชาติพงศ์ วิศวกรโยธาเชี่ยวชาญ สำนักออกแบบวิศวกรรมและ สถาปัตยกรรม และนายสาธิต มณีผาย วิศวกรโยธาเชี่ยวชาญ สำนักออกแบบ วิศวกรรมและสถาปัตยกรรม ในการรับหน้าที่เป็นคู่เคียงในกระบวนแห่อิสริยยศพระยา แรกนา ในพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญปีนี้ **๐๔๔๔** กรมชลประทานรับแขก เมืองอีกครั้ง เมื่อศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร นำผู้เข้า

ต้อนรับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรฯ ลาว

โครงการ Morning Talk (สภาภาพ)

อบรมหลักสูตร Agricultural Forecasting Theory ซึ่งเป็น

เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและป่าไม้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายใต้ โครงการความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงานการบริหาร จัดการน้ำกรมชลประทาน ณ ศูนย์ประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ นายชัชชม ชมประดิษฐ์ หัวหน้ากลุ่มงานจัดสรรน้ำ ส่วนบริหารจัดการน้ำ บรรยายให้ความรู้อย่าง เต็มที่ **๐๔๔๔** คณะอนุกรรมการสวัสดิการส่งเสริมคุณธรรม กรมชลประทาน ร่วมกับ ฝ่ายสวัสดิการ สำนักพัฒนาโครงสร้างและระบบบริหารงานบุคคล สำนักชลประทานที่ 3 และสำนักชลประทานที่ 4 จัดกิจกรรมอบรมพัฒนาจิต ณ ห้องน้ำทิพย์ สโมสร กรมชลประทาน สามเสน ในหัวข้อ “ชีวิตและความตาย” โดยพระมหาสุเทพ สุทธิญาโณ ป.ธ.7 วัดสังเวชวิศยาราม บรรยายธรรม **๐๔๔๔** สำนักชลประทานที่ 14 จัดโครงการ Morning Talk (สภาภาพ) ครั้งที่ 35 ณ ห้องประชุมสำนักชลประทานที่ 14 เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2553 แข่งขันกันแบบนี้เอง รางวัลหน่วยงานจัดการความรู้ดีเด่น จึงไม่ไป ไหนเสีย **๐๔๔๔** ฉบับหน้า...ชลประทานรอบทิศ ขอเว้นไปก่อน เพื่อมอบพื้นที่ให้กับ ฉบับพิเศษ ครบรอบวันสถาปนากรมชลประทาน ครบ 9 รอบ 108 ปี และการเตรียม การเพื่อรับมือกับปีที่ 109 ต่อไป **๐๔๔๔**

จุดเทียนชัยถวายพระพร วันจักรมงคล

ผู้บริหารระดับสูง รับพระราชทานเครื่องราชฯ

สชป. 1 จัดงานเฉลิมพระเกียรติ

วางแผนรับมือน้ำต้นฤดูฝน (ต่อจากหน้า 1)

อ่างฯ คลองสี่ด (88 ล้าน ลบ.ม. หรือร้อยละ 21) และอ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ (114 ล้าน ลบ.ม. หรือร้อยละ 12)

โดยเฉพาะอ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ ซึ่งมีความจุที่ระดับเก็บกักสูงสุด 960 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำในอ่างฯ ขณะนี้ อยู่ที่เพียง 114-115 ล้าน ลบ.ม. หรือร้อยละ 12 น้อยกว่าปี 2552 ถึง 199 ล้าน ลบ.ม. จนสามารถมองเห็นโขดหิน เนินดิน และเกาะแก่งในอ่างฯ ได้อย่างชัดเจน ซึ่งนายบุญชอบ หอมเกษร ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ กล่าวว่า สถานการณ์อยู่ในขั้นวิกฤติอย่างต่อเนื่อง เพราะนอกจากชาวบ้านจะแอบสูบน้ำออกจากเขื่อนเพื่อทำนาแล้ว อากาศที่ร้อนจัดยังทำให้น้ำในอ่างระเหยออกอย่างรวดเร็วมากกว่าทุกปี โดยทุกวันนี้ จากการตรวจสอบพบว่า อัตราการระเหยของน้ำในอ่างฯ อยู่ที่ 2.5 ลบ.ม.ต่อวินาที จึงต้องลดการระบายน้ำลงเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภคให้นานที่สุด อย่างไรก็ตาม ทางโครงการฯ จะพยายามจนสุดความสามารถให้เหลือน้ำพอใช้ในขณะนี้ แต่ต้องขอเตือนเกษตรกรไว้ก่อนว่า จากวิกฤติน้ำในเขื่อนมีปริมาณต่ำสุดในรอบ 10 ปี นับแต่ก่อสร้างเขื่อน ทำให้ไม่สามารถส่งน้ำให้แก่การปลูกข้าวนาปีได้ตามปกติ จึงขอให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปีในลุ่มน้ำป่าสัก ตั้งแต่ จ.สระบุรี พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี และปทุมธานี ชะลอการปลูกข้าวนาปีออกไปก่อน โดยคาดการณ์ว่าจะสามารถส่งน้ำให้แก่เกษตรกรได้ในช่วงกลางเดือนมิถุนายนไปแล้ว แต่ก็ต้องขึ้นอยู่กับปริมาณฝนที่จะตกลงมาด้วย พร้อมกันนี้ ได้ประสานขอพระราชทานฝนหลวง จากศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคกลางตอนบน เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในเขื่อนแล้ว แต่ต้องขึ้นอยู่กับสภาพอากาศด้วยว่าจะอำนวยให้มีฝนหรือไม่

เช่นเดียวกับสถานการณ์น้ำในเขื่อนภูมิพลและสิริกิติ์ที่ยังน่าเป็นห่วง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงแจ้งเตือนเกษตรกรในเขตโครงการชลประทานพิษณุโลกและโครงการชลประทานเจ้าพระยาใหญ่ ให้เลื่อนการปลูกข้าวนาปีออกไปก่อน เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดความเสียหายต่อการเกษตรต้นฤดูฝน

นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่า เนื่องจากช่วงต้นปี 2553 ที่ผ่านมา ราคาข้าว

ค่อนข้างสูง ทำให้มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปรัง (ณ 30 เม.ย. 53) เพิ่มขึ้นถึง 9.61 ล้านไร่ มากกว่าแผนที่กำหนดไว้ถึง 3.66 ล้านไร่ หรือร้อยละ 162 ของแผน ทำให้มีการใช้น้ำเกินแผนไปถึง 2,339 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำใช้การได้จากเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์รวมกัน ณ วันที่ 11 พ.ค. 2553 จึงเหลืออยู่เพียง 1,487 ล้าน ลบ.ม. เท่านั้น ในขณะที่ความต้องการใช้น้ำขั้นต่ำสุดเพื่อการอุปโภคบริโภค รักษาระบบนิเวศ และผลักดันน้ำเค็มในแม่น้ำเจ้าพระยา อยู่ที่วันละ 20 ล้าน ลบ.ม. ในช่วงต้นฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคม-มิถุนายนนี้

“เพื่อมิให้เกิดผลเสียหายต่อข้าวนาปีในฤดูฝนปี 2553 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขอให้เกษตรกรในเขตโครงการชลประทานพิษณุโลกและโครงการชลประทานเจ้าพระยาใหญ่ ซึ่งต้องอาศัยน้ำชลประทานจากเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ ให้เลื่อนการทำนาปีออกไปก่อน จากปกติจะทำการเพาะปลูกในเดือนพฤษภาคม เป็นเดือนมิถุนายน หรือจนกว่าฝนจะเริ่มตกชุกและมีปริมาณน้ำท่าเพียงพอต่อการเพาะปลูก โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะประกาศให้ทราบทันทีต่อไป” นายธีระกล่าว

นอกจากนี้ นายมงคล วิเชียรชิต รองอธิบดีฝ่ายบริหาร ยังเป็นประธานการประชุมหารือและชี้แจงรายละเอียดการเลื่อนการปลูกข้าวนาปีออกไปเป็นเดือนมิถุนายน ร่วมกับสำนักชลประทานที่ 3 และ 4 ซึ่งนอกจากการหารือหาแนวทางแก้ไขปัญหานี้ในปีต่อไปแล้วยังมีการซักซ้อมความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้ถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันอีกด้วย

เมื่อวันอาทิตย์ที่ 16 พ.ค. 2553 กรมชลประทาน เรียกประชุมผู้อำนวยการสำนักชลประทาน ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหารือร่วมกันเพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำช่วงต้นฤดูฝนทั้งในภาพรวม ระดับประเทศและระดับพื้นที่ เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำต้นทุนที่มีอยู่น้อยเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบกับแนวโน้มปริมาณฝนน้อยมาก โดยนายชลิต ดำรงค์ดี อธิบดีกรมชลประทาน ได้มอบนโยบายและแนวทางการปฏิบัติ การเตรียมความพร้อมโดยเฉพาะเรื่องความแม่นยำถูกต้องของตัวเลข และข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งเน้นย้ำหลักการทำงานอย่างบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ศูนย์บริการร่วมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ให้บริการข้อมูล/ข่าวสาร รับเรื่อง-ส่งต่อ ขออนุมัติ/อนุญาต/รับเรื่องราวร้องทุกข์ ฯลฯ

บริการด้วยใจ เต็มใจให้บริการ

- Call Center 1170
- เว็บไซต์ www.moac.go.th/builder/service
- อาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 1 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทรศัพท์ : 0-2281-5955 หรือ 0-2281-5884 ต่อ 250, 315, 373, 374, 384